

O. J. Teodorescu-Kirileanu
Jan
str. Carol', 53.

SEZATOAREA

REVISTA DE FOLKLOR

Anul VII No. 2. — 1 Aprilie 1902.

MEMBRII ÎNTEMEIETORI AI REVISTEI :

Inde Adam, Constantza; I. Atanasiu, inv., Hirtocsti, Dorohoj; Preotul D. Balazsi, in-
calator, Sibiu; I. Bondescu, invatator, Horouoa, jud. Suceava; V. Costaches-
cu, inv., Ploesti, Suceava; T. Dumitrescu, inv., Farcasa, Suceava; I. Dumitrescu, inv.,
Radeuti, Harghita; Gustav Dupret, inv., Suceava; Stef. P. Iliescu, inv., Buhuz, Bacau;
P. Ogoroloboi, inv., Cotlogu-Hrastout, Suceava; Artur Gurzei; P. Herescu, inv., Hirtocsti-
Malt, Suceava; Vasile Hucuta, inv., Bogdanesti, Suceava; Serafim Iancu, institutor,
Paltinesti, jud. Suceava; T. C. Ionescu, inv., Pascani, Suceava; Gh. Lupascu, inv.,
Vaslui, Suceava; M. Lupascu, Directorul orfelinatului agricol Ferdinand, Zorleni, Tu-
tova; Radu Muresanu, inv., Horta-Laspeul, Suceava; S. Mihalescu, inv., Buda-Dulhasca,
Suceava; D. Mirdreca, inv., Motenit-de-Jos, Vlasca; I. Morariu, profesor, Buzoi; I. Mre-
jeriu, inv., Crucen-Hrastout, Suceava; I. T. Popovici, inv., Horta, Iasi; I. Putnucki, inv.,
Radeuti, Harghita; Radulescu-Godin, inv., Pribocni, Museol; Dobro Stefanescu, inv., Urz-
iceni, Ialomita; N. Stoleriu, inv., Zorleni, Tutova; D-ra Maria Todirescu, inv., Dolhasca,
Suceava; Gh. Teodorescu-Kirileanu, licentiat in drept, profesor, Iasi; N. Teodorescu, inv.,
jud. Tulcea; Simion Teodorescu-Kirileanu, inv., Zorleni, Tutova; G. Teodorescu, institu-
tor, Roman; D. Teodorescu, normalist, Roman; N. Trofan, inv., Baltaesti, Neamt; St. St.
Tutrescu, publicist, Calafat; A. Vasiliu, inv., Tatarusi, Suceava; N. Vasiliu, inv., Pascani,
Suceava; Paul Zarifopol.

FALTICENI

TIPOGRAFIA M. SAIDMAN

1902

Abonamentul: 3 lei pe an; 4 lei pentru străinătate.

A se adresa ori ce corespondență și abonamentele. D-lui Artur Gorovei, în Folliceni.

CUPRINSUL:

Descintece :

Pentru adusul laptelui	V. Sala
De galbinare. De gilci. de șarpe	I. T. Popovici
Jocuri copilărești	M. T. Adameșteanu
Cîntece. culese de	A. Vasiliu, M. Adameșteanu, I. T. Popovici.

Snoave :

Țigauul și putina cu lapte	I. Dumitrescu
Două isbluzi	M. Lupescu
Dol șoareci	A. C. Popescu
Fata cea rușinoasă	Maria Todirescu
Cîntece de leagăn	G. Nicolau
Note bibliografice	S. T. Kirileanu.

DE LA ADMINISTRAȚIE

Colizații primite : Paul Zarifopol, 12 lei; Gh. Teodorescu-Kirileanu, 6 lei; Ioan Adam, 6 lei; I. Postulachi, 1 leu; Al. Vasiliu, Tataruși, 6 lei; D-ra M. Todirescu, Dolhasca, 6 lei; D. Mîndricel, Mereni de jos, 6 lei.

Abonamente primite : Dr. I. Simionescu, Iași, 3 lei; Coust. Bolomey, Zorleni, 3 lei; Gh. Gheorghiu, profesor la liceul din Pomirla, Dorobol, 3 lei; D-l Ștefănescu, profesor la liceul din Pomirla, 3 lei; D-ra Natalia Bothezat, Iași, 3 lei; G. Missail, București, 3 lei.

ȘEZĂTOAREA

Anul VII.

Folticenii. 1 Aprilie 1902.

No. 2.

DESCINTECE

Pentru adusul laptelui

Marie Mareă, sfință Marie,
te rog vină și-mi ajută mie,
Marie, mamea stută,
stută ești,
stută mă sîi,
cîntala ești.

curată să sîi.
Leacul de la tînc,
descintecul de la mînc.
Eu mă rog șie,
tu-mi ajută mie.

Cînd a costit pînă nice, descintatoarea are la sine un sac, care trebuie umplut cu paie, și 3 tînc, 3 sule, 3 pile, o furcă de fier, un tînc cu tînc, mare și un lan de aramă, macar. Luînd fusele pe cînd, împunge în paiele din sac, zicînd :

„Kă mă împung paiele din sac, ei împung în inima cui a dus bîrdole de la . . . [și spune numele vacii] : așa să nu iasă răul din ei, cum nu va ești fusul esta de bună voie din paie. Il împung prin tînc obrazului, și prin cîrierii capului, prin brînel (mîni) și picioare, prin toate vinele, prin toate oasele, să nu poată dormi, să nu poată culca, să nu se poată alina, pînă laptele la [numele vacii] napoi l-a da. Pînă atuncî să n'aibă stare, nice ali-
tînc.

Descintecul apoi se repetă, cînd apoi se împunge cu fusul al tînc, la a treia repetare, se împunge cu fusul al treilea, apoi tot așa se repetă mereu, împungîndu-se cu toate sulele și pilele. Decî descintecul se zice de 9 ori, iar sulele și fusele rămîi împunse în paiele din sac. Descintatoarea începe descintecul cu cuvîntele de la început, bate apoi cu furca, paiele din sac, zicînd : „Eu mă pîncz macul cu paie . . .”, ca în partea a doua a descintecului, repetînd de 9 ori. Scutură apoi sacul, zicînd de trei ori : „Eu nu

scutur sacul cu paiele . . . de 9 ori. Apoi ia taiorul cu țăriță, sarea și banul, zice introducerea și: „Așa să vie laptele la vacă cum vin stelele pe ceriū, și cum vine roua noaptea, să nu-l poată opri hosorecările, precum nu poate sta roua dacă răsare soarele” -- După rostirea de 9 ori a descîntecului, se ia un cuțit cu care impun-gind țărițele, se repetă iarăși descîntecul de 9 ori. Se duce apoi sacul, așa cum e, cu fuse, pile și sule, în lesile vacii, ca să mi-nuce de pe ele peste noapte. Furca se implintă cu coarțele în pământ, zicînd de 9 ori: „Așa să iasă răul din cine a dus laptele de la . . . cum va eși furca asta de bună voie din pământ” — Țărițele se toarnă din taior într’o cofă și se pun afară cu sarea și cu banul cu tot, ca să cadă pe ele rouă peste noapte. Dimineața scoate furca din pământ, se aduce sacul din lesle, se scoate cruceriul din țărițe, se pisează sarea și se dă cu țărițele la vaci — Toate acestea se fac în 9 seri.

(Din Vașcău, comitatul Bihorulul, Transilvania.)

VASILE SALA

clasicul diplomat

DE GĂLBINARE

Citu-î în sus, citu-î jos, citu-î la răsărit, citu-î la asfințit, vă-zui case galbine cu pereți galbini, cu uși și ușori galbini, cu ferestre galbine, cu acoperăminte galbine, car din o casă ca acelea, eșia o față galbănă, cu papuci galbeni, cu colțunî galbeni, cu rochița galbănă, cu bariz galbăn și în mină cu un hirtel galbăn, cu o lopată galbănă și o mătură galbănă.

-- Dar tu, fată, un’ te duci?

— Mă duc la groapa grîului să-l rînesc de mucigai și de putregai.

— Tu, fata mea, nu te duce acolo, ci du-te la spinarea lui X și rînește-î gălbănarea din inemă, de sub inemă, din splină, din plămîni, din creierul capului, din anzul urechilor, din văzul ochilor, din sfîrcul nasului, din fața obrazului: gălbînarea galbănă, gălbînarea albastră, gălbînarea verde, gălbînarea mincăcioasă, gălbînarea băutoasă, de 99 de neamuri de gălbînare, car X să rămie curat și luminal, ca aurul cel curat, ca argintul strecurat și ca D-zeu ce l-a lăsat, amin ca soarele senin. Descîntec de la mine și leac de la Maica Domnului.

ȘEZĂTOAREA

(Să descintă în trei zile consecutive în un vas cu miere. Descintecul să repetă de nouă ori pe zi : 3 dimineața, 3 de-amează și 3 ori seara. După fie-care descintec se unge suferindul cu miere pe toate incheeturile trupului, făcând semnul crucei și tot odată i se dă de inghite o cantitate bună din acea miere descintată).

(Auzit de la Vasile D-tru a Casandrei, din coluna Lucent, com. Stinca, jud. Iași).

DE GÎLCĂ

Mirlă șopirlă, mirlă șopirlă, mirlă șopirlă, într'o zi te-ai născut, într'o zi ai crescut, într'o zi te-ai măritat, într'o zi nouă copil ai făcut și 8 într'o zi la oaste i-ai pornit. Ai pornit 9, ș'o venit 8 : ai pornit 8, ș'o venit 7; ai pornit 7, ș'o venit 6; ai pornit 6, ș'o venit 5; ai pornit 5, ș'o venit 4; ai pornit 4, ș'o venit 3; ai pornit 3, ș'o venit 2; ai pornit 2, ș'o venit 1; ai pornit 1, și n'o mai venit nici unu. Cum o pieri copilul tău, așa să pieră gilcele lui X cu spumă de pe mare, ca roua și negura de soare; iar X să rămână curat și luminat ca argintul curat și ca D-zeul sfântul ce l-o lăsat. Amin ca soarele 'n senin. Descintec de la miue și leac de la D-zeu.

(Să descintă luind puțină cenușă pe degete și tragîndu-l său frecînd cu putere gîtul bolnavului).

(Auzit de la Ileana C. Movileanu, din coluna Cîrpiți, com. Stinca, jud. Iași).

DE ȘARPE

Făcîți peștriță
apucă de peliță,
pelița de os
de om sănătos.
Pe-o stîncă mare
cude-o lăță mare,
mănuca lăță de cenușă

și bea lapte de căpușă.
Un șarpe la dlusa o alergat,
din turta de cenușă o mincat,
cu lapte de căpușă s'o adăpat:
dar cum o gustat
pe loc o crăpat!

Așa să crăpe șarpele ce-o mușcat pe X, iar el să rămîie curat și luminat ca aurul cel curat și ca D-zeu sfîntul ce l-o lăsat.

(Să descintă în apă neîncepută cu busuioc).

(Auzit de la Dumitru Gh. Chimu, din Lucent, com. Stinca).

I. T. Popovici

Jocuri copilărești.

Pe copiii mititei îi auzi pe drum zicind cu glas tare :

- Unde-ai fost mișicile ?
- La păriu repede.
- Ce-ai văzut mișicile ?
- Doi pui de scripete.
- Cum făcea Mișicile ?
- Ița, ița banița.

- Și mai cum Mișicile ?
- Dăi cu strungărarița.
- Ș-unde sînt Mișicile ?
- La podul lui moș Coman,
unde juca Ivănuș
cu cunuță de păiuș.

Adamești. (Teleorman).

Mih. T. Adameșteanu.

CÎNTECE

429. — Măi voinici, vara treci,
din doauă una-ți alegi :

 ia la munci,
 ia la duci.

— Ba di cit oi măi munci,
măi bine m-oi hațduci.

Cu banii din hațducii
m-oi plăti di datorii,
și cu cit mni-a rămîne
cu miudrili-m crișm-oi bé,
cu voinicii di sama me.

Uriti mui vorba ră ;
puțuți, puțuța me,
cîn oi ci-n crișmi ș-oi be
uu-mi vini cu vorbă ră.

și vini cu vorbî buni
și-m ticniască băuturi.

Astidz beu și mini iarî ;
staū dușmani și si mulari
ci ci beu si cefuesc
și dim pungi to(t) platesc.

— Măi voinici, nu măi be

ci-î potiria ici colé.

— Cii, eii, pup o-n cruci,
cum a vini, cum s-a duci,
ci eū nu s cu cirpa-n cap,
și-s voinie cu comanae,
știū potiri ci si-î fac ?
puni-oi mina pi durda,
pi durda, pi uebuna,
turna-oi gloauți cu mina
și pravu cu civara
și mni-oi faci hudița
cari n'o măi vādzu nîmî așa.
Ș-apu-ici in dîal in poianî
si vedî-o dzari di foc.

Da la foc cîni era ?

Tăț hațduci codrului,
vătaji talharilor.

Nu știū : dzăci-s ori ciusprecî,
ori pistă suti măi treci.

Frigé carni di berbeci,
și n'o frigé cum si frigi,
ci mul-o puné pi cirligi.

ȘEZĂTOAREA

și miu-o uvrîté pi belcîugi,
 și striga la apă răci,
 căta di vin nu li treci.
 Frundzi verdi clocolici,
 plin luna di volnicî:
 la taci faga cîti cînci;
 da la faga din carari
 dzaci un voinic di lungoari.
 Nu știu: dzaci ori si faci
 și din gurî nu măi laci.
 Sîmpot hatdel pistă Jî
 și dăre capitanu *
 și cătăm dot, terî capet
 moartel cu lîmîit,
 nu te cap cu palari,
 și cu lîmî moartigî.

*Vozd de la Vasile Babalan, de 71 ani, din Tătăruși, jud. Suceava. El l-a
 cunoscut când era tânăr, de la Gheorghe Căpucanu, mort în 1894, în vîrstă de
 100 ani.

110. — Pînă bari ei, nouptia hîi
 cu caru pi moartîit.
 Fouatol verdi di hîrtîuz,
 pot la hîit, luna tîmî,
 dan la pîngu, hot mîmî,
 la dan faga după hot,
 potea mî strîgtîmpot,
 și măi ramas dot gișîi,

*Vozd de la V. Babalan, în vîrstă de 72 ani, din Tătăruși, jud. Suceava).

111. — Hatîl Dumnedzîi și-l hatî
 pi moartîi di la Kîlatî,
 și cu lî strîgtî pi lîi în clîti,
 hatîm tar di musteafî:
 și mî lî strîgtî ca pi hot,

*Vozd de la un român din Toleşti, Suceava.

e-așa și poartî la Jîi.
 Cit miu Jiușu di mari,
 numna doauî drumuri ari:
 unu-n dial și unu'n vali;
 nu măi vedz voinic di dzari:
 tîi i-o lua(l) la calani,
 uici cu puș(tî), uici cu pistoali,
 numna cu palmili goali.

(*-a vinut om (nu) împarat pătru,
 și s-a) tomurtî și li dăi armî *)

Olîi-o... și tu-i mîsa,
 pi la voi n-o da(l) frundza:
 da pi la noi pistă Olt
 dat-o frundza pistă tot,
 ș-o ramas v-o trîi fîgîi
 ș-acei și pîi di giî.

și gișî-i-or crești boi
 și noi om trai-amîndol.
 Dzină nor, noaptea sanîu,
 caraușî beu la giu.
 Mul(l) ma mner di ci nu vin:
 nu știu: caru s-o zdrobgi,
 ori boi s-o prapadî,
 ei mul(l) o măi zăbagî.

și mî-i tunde ca pi oi
 și li dă pîru'n guoi,
 și-l strîng doauî felî mari
 și-l țîn pi la dzîli mari
 și-l dău pi la lîutari.

culesc de **A. Vasiliu**, inv.

*Adnotat asupra a al. povestitorului, care dă explicații.

432. — Frunză verde de naut,
mărgărit verde 'nflorit
cine mi te-a cimpăvit ?
Mărgărit dă toți iubit,
cu floarea albă, focoasă,
ca o tinără frumoasă,
spune-mi drept adevărat
cine mi te-a răvăcit ?
că vr'un boiu nu te-a păscut.
— Uit-te cini m'a cimpăvit,
din crăchițe mi-a rărit :
fete mari de la prășit,
neveste de la iubit,
sara și dimineața,
totd-a-una când trecea
tot dă mine se lega.

433. — Frunzuliță lemu de cer,
dragostile'n veci nu pier,
și nu se pot împăca,
și nu se pot sătura

434. — Frunzuliță matostat,
plecaî luni la secerat
cu șapte fete din sat,
șapte fete ș'un băeat,
și c'o babă bătriniță
să gătească mîncăriță
la ale secerătoare
virave de lucru mare.
Ș'alta verde matostat,
mă pomenii cu'n mandat ?
că Tița s'a măritat.
Cînd de asta auzii
căzuî jos, de tot murit.
Lumea toat'a alergat

435. — Foicică murele,
ia mai cîntă cucule
în toate diminețele.

— Acu spune-mi, frățioare,
nu văzuși o fată mare,
una prelungă'n obraji
și la mers măruntă'n pași ?
— Ba, de, frate-oiu li văzul-o:
dar dacă n'am cunoscut o.
Trecu una, nit'le-acu,
taman cum îmi spuseși tu,
cu fusta sumeasă 'n briu,
în uină e'un stol de griu,
și'n desisuri s'afundă,
drumul satului luă.
— Rămii bine, floricea,
că-mi spuseși mie de ea.
Aia e iubita mea.

de cit cînd s'o 'mpreuna.
Dragostile pătimașe,
sînt surori, nu sînt vrăjmașe.

unde eram leșinat,
și cu apă m'aî stropit.
Apoi m'am dăsmetecit
și mă pusei pă jălit.
Tișo, nu te mărta,
pă mine nu mă lăsa,
c'o li păcat și dă mine,
că noi null ne-am avut bine.
Și păcatele-o cădea,
zău, tot pă spinarea ta.
Tișă, nu te mărta,
c'a'nflorit puroînica,
ș'a venit vara, vara ..

Ciută, ciută cucule
priu toate grădinele,
prin toate pădurile

ȘEZĂTOAREA

alea tufioritele,
alea te-asculte miudrele,
miudrele, copilele,
alea tinerețele

136. — Frunzulică ciolobot,
pasărea de Gîlbu
nu mă blăstăna cu foc.
Mă trimete peste Olt
luna pe gerul de foc,
tu cămășă și 'a cojoc,
cînd lughăța apă 'n troc

137. — Frunzulică trei spanace,
de la Ilcușești tuonace
cîntă o cîntecină 'n pîcloage
cu oare via de trei soronace,
cu un băl vînde trei nemțoaice.
Vîndu bătă, vîndu unte,
vîndu bătă, vîndu mîcă,
toată vîndu de la vîncă,
de la vîncă cîntă cîntec
de la vîncă cîntă cîntec
de la vîncă cîntă cîntec,
de la vîncă cîntă cîntec.

Din casa Adameștii, jud. Teleorman.

138. — Feme verde de molior
mă bătă unieci fecior,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol,
mă bătă bătă din ocol.

ș'alea frumusețele.
Cîntă, cuce, nu'nceta,
să te-asculte miudra mea
c'uite-o vine pe-a vâlcea.

și mînuile pînă 'n cot.
Mă trimete la Cerneți
cu niște pustii de cărți.
Azi mă duc, mine mă 'ntorc
și diseară sint la loc,
la pustiul de soroc. ¹⁾

ș'o nemțoaică îi zicea :
— Bea, Stancule, nu prea bea,
c'uite potera coala,
îți caulă urma la
ca să-ți răpue viața.
— Las să vie, las' să vie,
că lumii sint la beție.
D'o li poteră de baltă,
mă e frică c'o să mă bătă :
d'o li poteră din lași
o să mă bat, jura-o-aș.

Culese de Mih. T. Adameșteanu.

Ș'apoi foae ș'o smicea,
vînde-ți, măică, rochița
și-mi discue pivnița.
vînde-ți, măică, papucii
și-mi discue butucii.
vînde-ți măică boii toți
și mă scoate de la sorți,
vînde, măică, ce-i pute
și mă scoate di-acole !

1) După formula veche, se repeta col, col, col !. — Acest cîntec, foarte vechiu, aproape
pe cîntec pe cîntec, nu se mai cîntă de cît de cei bătrîni, cari-l mai țin minte.

ȘEZĂTOAREA

— De la sorț și de la moarte
nu te poate mama scoate!

— Mamă, pune-mi și mâinic,
că pun șaua și mă duc.

— Dragu mami, nu te duce,
că te-oi scâlda 'n lapte dulce!

— Să mă scalzi maică-n zahar,
cui mă duc, că-i greu ș-amar!

— Dragu mami, nu te duce,
c'ol muri, și nici o cruce
n'a ave cine să-mi pue
și cu drag să mă taie!

— Foaie verde trei grânate,
Îți las, maică, sănătate,

că mă duc de-amu departe :
în neagra străinătate,

peste șăpli api ș-o cetate,
unde nu-i soră și frate,

Foaie verde trei masline,

hai, măi frați, ș'om trăi ghine,

că nu știm moartea cum vine :
astăzi bei și veselești,

miu! în groapă putrezești !!

(Auzită de la *Muricu Crețoarea*, în etate de 70 ani, din col. Cîrpiți, com. Sîlcea, j. Iași).

439.-- Foaie verde adămască
pe ulița armenească
este-o șatră țigănească,
ciocănește, bocănește,
Gluță calu-ș potcogeste,
la drum lung că-ți pornește,
cu hulera să 'ntilnește.

— Buna cale hulero!

— Mulțămăse voinicile!

— Hulero, măicuța me,
na-ți calu cu armele,
dăruește-mi zilele!

-- Ha, ha, ha voinicile,
calu tău nu mi trebuie.

nici calu, nici armele :

mie-mi trebuie zilele,

să-mi dau samă de ele!

Foilene rugini!

unde s morminturi mi,

acolo-s de copil :

unde-s morminturi în muni,

acolo-s de părinți :

unde-s morminturi în flori,

acolo-s tot de surori :

unde-s morminturi mari,

acolo-s de ghiuărari :

unde-s morminturi cu cruci,

acolo-s de mari voinici!

(Auzit tot de la *Maria Crețoarea*).

scrise de I. T. Popovici, inv.

S n o a v e

ȚIGANUL ȘI PUTINA CU LAPTE

Un țigan, fiind hargat de la un boer, slujise cu credință, și îndeplinindu-i-se timpul de bărgăție, își luă catrafusele, căutând s-o

SEZĂTOAREA

plece nensă. Boerului, știindu-l că a fost ciustit și că l-a slujit cu credință, i se făcu milă de dînsul, și nu-l lăsă să plece cu mina goală de la dînsul, dîndu-i, ea dar, o puțină cu lapte. — Țiganul nu mai putea de bucurie, văzînd că stăpîn-so l-a dărnit cu un așa dar, se duse și-i sărută mina, și dă să-și ea puțină cu laptele, dar mi le puțină fiind cam grea, țiganul o lăbărcește el cum o lăbărcește și o pune în cap și pleacă spre hăl bordeiu.

Cum mergea el pe drum, îi trecea prin cap fel de fel de gînduri, care de care mai pricopsite. Și mergea și vorbea : „Dacă oi văzde cu laptele ista, am să iau două-zece de franci : și cu paralele astea mi iau două oi, care am să le dau la stînă și oi să-mi dea, pe lângă lînă și blînă, doi miei, care împreună cu oile fac patru : aceste patru lăbînd și ele, fac la un loc opt, și tot așa, tot așa în ficare an, în cît o să ajung să am și o mie de oi. Cînd oi văzde că astlea oi, o să stau tot în bordeiul ista, tot așa de ferfenișos am să vîndu ? Ferfenișos astleu ! Am să-mi fac o casă d'halea cu două camere, am să mi fac grădina, acarele, o să-mi cumpăr un faeton cu jalea cel înfrîntat, și o să mă plimb mereu !... și cum vorbea așa, dîndu din cap și laptele se tot varsă, cînd intă că de odată se răstăcește de un bulgar și cade jos, cu tot cu puțină, și varsă tot laptele.

Nu*, cînd țiganul, n'ajunse să-mi cumpăr nici faeton, nici casă și n'ajunse să-mi fac, astlea cu astlea, ar fi cum ar fi, dar nu mi s'au făcut măcar nici o păreche de țigari că sufla vîntul pe de-aerul.

Ioan Dumitrescu, învățător

Bukoala, jud. Bacău

DOUA ISBÎNZI

Unu de mult, cînd a li fost nu știu, doi țigani mergeau pe drumul Fului, la judecătoria cea mare, cum a li fost ea pe atunci, pe care să judece cu *giudole* lor, un țigan mare și negru cum îl ceau, care i bătea de l'atropșia, pentru ori-ce greșală, cîl de mică. — Țiganul Fului, mai ales pe jos, se face cu greu, căci de-aici, de pe la noi pînă la Est, e drum lung, și pe-atunci, țiganii se judecau cu bălăbaga lor, era și mai greu. — Țiganii noștri mergeau ei cîl mergea, dar dacă văzura că arșița s'are

DOCUMENTARĂ

ORAȘUL FIATRA NEAMȚ

cit de foame, se tolăniră într-o margine a drumului, într'un hat cu dudău mare, și-i traseră un pui de somn de pe la prinzul cel mare, pînă cătră sară. Cînd se treziră, soarele era jos. Imbucînd cite-un șteap de mămăligă cu ceapă, porniră iar la drum. — Dondăniind între ei, ba una, ba alta, inseră. La răsărit o lună mare cit roata carului și roșie, se urca pe ceri, și țiganii fără să privească marea cea care blinda lună le lumina calea, își căutați de drum. Iată un iaz mare. Luna își scaldă fața cu multă gingășie în undele limpezi ale iazului, și privind în fața lui, o vedeai ca într'o oglindă. — Țiganii, insetați de cale lungă și de sărătura cepei, se puseră pe pîntere ca să bea apă din iaz. Cîm stăteau ei așa, unul din ei — mai cu glagori în căpătină — numai ce începu a răeni :

— Mă, Anghel, mă !... luna bre a căzut în apă !... Haidă, mă... s'o scoatem că chere lumea !..

— Că bine zici, măi Puule !... Mai știi ?... s'a mîntui lumea și noi sintem pe drum !... Hai, Puule, s'o scăpăm, că de s'a stîng, nu mai nimerim drumul Eșului, n'ar mai fi fost să fie.

Anghel, se repezi într'o răchită, rupse o creangă cu cîrlig și începu a cotrobăi pe marginea iazului ; acățînd cîrligul într'o rădăcină a unei sălci, cheamă și pe tovarășul său, ca împreună să tragă luna de margine, și s'o scoată afară, căci el credea că a prins luna de doagă. Trăgînd zdravăn, după cite va opinteli, cîrligul se rupe și țiganii cad cu fața în sus în apă.

— Uite, măi Puule, uite, na, am scapat luna de la peire !... Ce se făcea lumea de nu eram noi !? ... Așa-i că nu mai avea lună ?! ... Și eșind pe mal își stoarseră de apă zdrențuroasele lor haine, le îmbracă și-o luară iar la drum. În zori de ziuă fură la Eși.

Dreptatea fu de partea țiganilor : judecătorii Eșului hotărîră judelei să nu mai schingiuiască ceata lui, și țiganii se întoarseră acasă cu două isbinzi : cu judecata eișligată și cu luna ureată în ceri. Ce-o fi capatat și de la judele lor, pentru piră, numai pelea lor o știut ; de cele 2 isbinzi s-o folosit ori nu, a treia o simțit-o ei hăt bine, că nu li-o mai dat pofta să bată drumul Eșului.

(Auzită de la G. Birsan din Spătărești, Suceava).

Culcasă de **M. Lupescu**.

DOI ŞOARECI

Odată, aproape de iarnă, s'a lătit un şoarece de cîmp cu unul de casă. Şoarecele cel de cîmp, zise celui de casă :

— Ce-ai strîns tu, pentru iarnă, că eu am făcut nouă mişini pe cîmp.

— Hai de mi le-arată, apoi îți voi arăta și eu pe ale mele, zise cel de casă.

Se duseră și văzură cele nouă mișini, veniră în sal, lătură într-o casă spre a vedea agonoseala celui de casă. — Umblind ei fără frică prin lazi, prin sacul cu făină, prin cel de păpușoi, culcerară toată casa și cînd era aproape să-l ferecească cel de cîmp pe cel de casă, văzură într-un colț al casei, stînd și pripindu-se la foc, o pisică, atunci cel de cîmp întrebă pe cel de casă :

— Dar din din vatră, ce este?

— Fata micuțu nostru, zise cel de casă; cînd vei rîce pe lingă ei, să-i săruți obrazul.

Cînd văzură că trecea și ei prin vatră, pisica îi primi bucurioasă cu amîndouă mîntule și i pupă frumuseț, așa că amîndoi sărutară obrazul micuțului, și pisicuțu și micuțu.

(Adaptat de la Ileana Patrușan, din com. Surdulești, jud. Teleorman)

Alexandru Christu Popescu.

FATA CEA RUȘINOASA.

Era o femeie bolnavă de moarte, și fata ei se tot muncea cu cîntecul mînei, s'o plîngă și s'o borcească, că tare are să-i fie rușine.

O țigancă, venind din lătmăplare pe la casa femeii bolnave, intră pe la ea și are de e așa supărată.

— Văd de mine și de mine, mama are să moară, și tare mi-i rău să o lucrez.

— Da-mi un câșu de făină, o bucată de slănină și o lină să-ți lucrez, și tu să o lucrezi eu, de să a duce pomina.

Fata îi dă cele cerute, și ast-fel face invoiala cu țigancă. — Măre mama fetei. Și unde-i vine fetei a plînge și a boci, de-ți era așa mare jalea. Și spre groapă, unde-i dă :

Bobolina, Bobolina,
dă câșgul de făină.

și bucata de slănină,
și lina cea saină,
că mămuca o murit
și rușinea ni-o cherit.

(Auzită în Dolhasea, Suceava)

Maria Todirescu
Iuvațatoare, Dolhasea.

Cintece de leagăn.

1.—Haide liuliū cu mama,
că mama te-a legana,
și din gură ț-a cînta,
din ochi negri a lacrama,
cu piciorul te-a legana
și din mînă a lucra
și din gură-a blastama.

(Spus de Ruxandra I. a Bulașet, din suburbia Măreței din Piatra-N.)

2.— Haide nani
puiū mami(i),
că mama te-a legana
și din gură ț-a cînta.
Haide nani puișor
să te-adorm încetișor.
Nani, nani puișor
că vine Domnul
cu somnul,
și Domnița
cu albiuța
să te-adoarmă 'ncetișor,
nani, nani puișor.

(Seris de Orațiu V. Alexandrescu, fiul preotului din satul Eapa, jud. Neamț).

Și blăstamu-a fi de foc
să n'am în lume noroc.
M-o scaldat cu apă de spin
să fiū în lume de chin ;
m-o scaldat cu apă din iaz
să fiū în lume de necaz.

Hăi tu șliucă
de ne culcă,
și tu somn
de ne adoarme,
și tu pește
de ne crește,
nani, nani
puiū mami.
Haide liuliu cu mama
că din gură ț-a cînta,
din ochi negri-a lacrama,
cu picioru te-a legana
și din mînă a lucra.

3.— Haide nani
puiū mami,

că mama te-a legana
și din gură ț-a cînta,

tu al inimioarei mele
 iubitul meu scump odor,

lingă sinul mamei tale
 nani, nani pușor.

(Scrie de Dum. Ștan din Hirtop, jud. Neamț).

Comunicate de D-l G. Nicolau, institutor.

Note Bibliografice.

- Dolgan, I. — Săndra, legendă populară. Brașov, fără an.
- Dumbrava, T. G. — Superstițiuni la romini și la diferite popoare. Buc., 1884-1855.
- Dulfu, P. — Prințesa fermecală. Sibiu, 1887.
- — — — — Legenda țiganilor. Buc., 1896.
- Epure, I. — Păduri și cîntec pop. din Banat. Brașov, 1892.
- Florința, I. P. — Anecdote. Iași, 1893.
- Hochmannacher, A. — 12 cîntec naționale pentru piano și canto. București.
- Pandăru I. C. — Fata burbuită și fata leneșă. Poveste. Brașov.
- Reichbauer, A. — Arta populară [Un cîntec cu 15 arii]. Buc.
- Reichghin, V. — Satira populară și spiritul satiric al poporului român, după producțiunile literaturii populare. Botoșani, 1888.
- Reichghin, C. D. — Jocul Oina. Iatra-N., fără an.
- — — — — Gruia lui Novac. Brașov, 1897.
- — — — — Gruia viteazul și tatăl său Novac. Gherla, 1899.
- Reșcu, Artur. — Cîntecurile Românilor. Ediția Academiei Române. Buc. 1898.
- — — — — Credinți și superstiții. Folliceni, 1901.
- Reșcu, B. — Lira mea. (Pe lângă altele, cuprinde și opt anecdote populare). Galați, 1891.
- Șanep, P. V. — Alexandru Russo O pagină ignorată din literatura română. Buc., 1901.
- Ștefan, P. B. — Programul pentru adunarea datelor privitoare la limba română. Buc. 1884.

- Hodoş, Enea.** — Cîntece bănaşene. Caransebeş, 1898.
 „ „ — Cîntece bătrineşti. Caransebeş, 1898.
 „ „ — Literatură populară aleasă din diferite colec-
 ţiuni. Caransebeş, 1901.
- Humpel, W.** — Cucuz cu frunza'n sus. Cîntec popular.
 Împărăteasa cea frumoasă. Buc., 1895.
- Invăţătorii asociaţi.** — Bătrînii săraci dar oneşti, poveste. Braşov.
- Ispirescu, P.** — Poveşti morale. (Bibl. Şaraga). Iaşi, fără an.
 Istoria minunatului Pilicot de un col cu barbă cu tot. Braşov, 1888.
- Ionescu I. şi Mindreanu.** — Poesii populare şi descîntece. Alexan-
 dria, 1897.
- Jipescu, G.** — Opincarul. Bucureşti.
- Jurescu, D.** — Sinoave populare. Buc., 1899.
- Lazăr, Ph.** — Oraşii, cîntece populare şi basme. Craiova, 1876.
- Lăpădaş, D.** — Costea Ciobanul; poveste. Braşov, fără an.
- Lunea minunelor.** Cea mai nouă carte de basme. Buc.
- M** C**, D-ra.** — Corabia blăstămată, basme. Buc., 1890.
- Madan, G.** — Suspine. Poes. pop. din Basarabia. Vol. I. Buc.
- Marian, S. Fl.** — Birnuşca; istorie pop. Braşov.
 „ „ — Poes. pop. despre Avram Iancu Suceava, 1899
 „ „ — Răsplata. Poveşti din Bucovina. Suceava, 1897
 „ „ — Serbătorile la Romîni. Buc., 1901.
- Mindrescu, S. C.** — Strigături sau chinituri pop. Birlad, 1898.
- Martor ocular.** — Istoricul renaşterii jocurilor. (danşurilor) noastre
 naţionale. Iaşi, 1886.
- Mera, I. T.** -- Ce n'a fost şi nu va fi. poveste. Sibiu, 1887.
 „ — Pipăruş Petru, poveste. Sibiu, 1887.
 „ — Cenuşotca, poveste. Sibiu, 1887.
- Mărgineanul.** — Nu ştiu împărat; poveste. Sibiu, 1886.
 „ — Ziua împărăteasa, pov. Sib. 1886.
- Mezetti, P.** — Şese cîntece romîneşti.
- Miculli, S.** — Arii populare culese din Moldova şi Bucovina. 4 ca-
 iete cite cu 12 arii. Buc., 1864.
- Mişa, I.** — Regulele nunţilor. Huşi, 1872.
- Moldovan, Silvestru.** — Picală şi Tindală. Sibiu, 1898.
 „ „ — Fiica a nouă mame; poveste. Sibiu, 1888.
 „ „ — Povestea lui Ignat. Sibiu, 1886.
 „ „ — Îndărătnicul; poveste Sibiu, 1887.
 „ „ — Lunea proştilor; poveste. Sibiu, 1886.
- Moraru I.** -- Legendele florilor. Buzeu, 1900.

- Moșu, I.** — Baba iadului; poveste. Sibiu, 1887.
 — Doi copii; poveste Sib., 1887.
 — Croitorul și cei trei feciori. Sib., 1887.
- Murdoanu, G.** — Cîntece naționale 2 părți București
- Neșoianu, Crist. S.** — Poesii populare alese. Ediție școlară. București, 1896.
- Noubauer, E. R.** — Erzählung aus der Bukowina. Erster Theil. Czernowitz, 1869.
- Niculita, G.** — Sezătoarea. Iași, 1890.
- Niculescu I.** — Album de cusături naționale. Buc.
- Orașani (fante) la nunți țărănești.** Sibiu, 1892.
- Orașani (fante) la nunțile țărănești.** Brașov, 1894.
- Pann Anton** — Poesii populare. Boșura I. Buc., 1846.
 — Culegere de povești și anegdote. Buc., 1854.
 — Cîntări de stea. Buc., 1822.
 — Fabule și istorioare. Buc., 1841.
- Papahagi, P.** — Jocurile copilărești culese de la Romii din Macedonia. Buc., 1893.
 — Romii din Meglenia. Buc., 1900.
- Paul I.** — Țăraniul român și ungur din Ardeal. Iași, 1899.
- Păunescu, I.** — Orașe la nunțile țărănilor romii. Buc., 1848.
- Pintea Viteazul, balada populară.** Brașov, 1897.
- Pompidu, Miron.** — Henna Cosinzana. Brașov, 1895
 — Codreana Sizuiana. Brașov, 1895
 — Maren și Turcu; legendă. Brașov, fără an.
- Popa, D.** — Inelul de izbîndă; povești. Buc., 1898.
 — Deade lui moș Danailă. Buc., 1899.
- Pop, Antontel.** — Lira Bihorului. Balade pop. Gherla, 1894.
- Popovici, T.** — M-aș mărita Cîntec popular armonizat pentru cor mixt.
- Pop-Boteșanu.** — Bocete. Gherla, 1897.
 — Opsuguri, anecdote. Gherla, 1897.
 — Starosteale. Gherla, 1900.
 — Romiiul în sat și la oaste. Gherla, 1899.
 — 125 chiuituri, Gherla 1898.
- Popovici, N. D.** — Calendarul basmelor (diferiți ani).
- Popovici, N. I.** — Cele mai noi basme și snoave. Buc.
 — Din țara smeilor; basme. Buc.
 — Din țara glumei, snoave. Buc.
 — Basme chinezești și arabești. Buc.

- Popescu. Spiridon. — Considerațiuni psihologice din viața țaranului român. Iași, 1893.
- Popescu-Ciocănel. — Basme, snoave, etc. Ploești, 1898.
- Posnașu. Bucur. — Glume. Brașov, 1893.
- Postulaki. I. — Plugșorul Sf. Vasile. Hirlău, 1897.
- Prieten al copiilor. — Cîntece de stea. Brașov, f. a.
- Purgă-Goală. Sandu — O sută și una miuciuți populare. Brașov, 1899.
- Rădulescu-Codin. — Din Muscel: cîntece pop. Buc., 1896.
— O samă de cuviute. Cîmpulung, 1901.
- Rădulescu-Micșunești. — Drăguțe, versuri și proză. Buc., fără an.
- Rebreanu. V. — Armanul neguțător. Brașov, fără an.
- Ronschitzki. — Quarante-deux chansons et danses moldaves, valaques, grecs, tures. Iași, 1834.
- Rusu. Victor. — Din trecutul Silvaniei. Gherla, 1889.
- Șăineanu. I. — Studii folklorice. Buc., 1896.
— Influența orientală asupra limbii și culturii române. 3 volume. Buc., 1900.
- Sbiera. Dr. I. G. — Traiul rominilor înainte de fundarea staturilor naționale. Cernăuți, 1890.
- Sevastos. El. — Limba romină și autorii evrei. Iași, 1898.
— Nașterea la Romini (numai 17 coale). Iași, 1892.
— Înnoimularea la romini (numai 10 coale). Iași, 1892.
- Sima. Gr. — Tei leganat, poveste. Sibiu, 1887.
— Vlad și Catrina, poveste. Sibiu, 1887.
- Simicnescu. — Legende și cîntece populare culese din Basarabia, Petersburg, 1889.
- Simu. Gh. — Codrean craiul codrului, baladă. Gherla, 1896.
- Sex Til. — Snoave. Brașov, 1897.
- Slovici I. — Picală în satul lui, poveste. Sibiu, 1886.
- Speranți. T. — Proză. vol. I [cuprinde 9 povești] Buc., 1893.
— Afumate (Anecdote). Buc., 1898.
- Staufe Simiginowicz. — Volkssagen aus der Bukowina. Cernăuți, 1885

(va urma)

S. Teodorescu-Kirileanu

Din lucrările membrilor de la Șezătoarea

- I. Mararu. — Legendele florilor. Buzeu. 1900.
I. Postolache. — Plugșorul sf. Vasile. Poemă agricolă culeasă și aranjată. Hirlești, 1897.
Dobro Mănoașu. — Casa Rurală, revistă redactată de D-sa. A apărut 4 ani.
Dănel Pr. Th. — Băuturile spirtoase, foloasele și pagubele ce aduc ele omului. Conferința populară tratată după poezia populară 1901.

Livrăria Librairiei Alenay din București, editează o frumoasă colecție de cărți bune și ofine, sub numele de

Biblioteca pentru toți

Recomandăm cu încredere noastră această colecție în care se poate găsi un important material de literatură populară.

Trădătoarele puterilor cită

	<u>L. B.</u>
20.00 Crangă, Opere complete. 6 (numere)	1.80
1.00 Madan G., Cântec de Basarabia	—,30
1.00 Marian, Păsările noastre și legendele lor.	—,30
2.00 Anton Pann, Nastratin Hogea	—,30
2.00 — Ințeleptul Arghir.	—,30
03.00 — Povestea lui Moș Albu	—,60
10.25.00 — Povestea vorbil	—,90
35 Stancescu D., Lagura sobil, hasme și suve	—,30

Prețul modest și acuratețea cu care e tipărită această colecție merită atenția lumii culte.

La Tipografia și Librăria

M. SAIDMAN

FALTICENI

Se află de vânzare:

Caiete speciale divizia I-a de I. Nicolae-
cu-Radu a 6 bani bucata.

Caiete de Dictando, Aritmetică, și Cali-
grafie a 2 lei 80 bani suta.

Topuri de hartie de la 1 leu 80 b. in sus.

**Asemenea execută ori-ce lucrări cu
prețuri cît se pôte de eftine.**

